Zbirka odločb sodne prakse

SKLEPNI PREDLOGI GENERALNE PRAVOBRANILKE
JULIANE KOKOTT,
predstavljeni 16. novembra 2023 [1]

Zadeva C-654/22

FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de voedselketen & Leefmilieu
proti
Triferto Belgium NV

(Predlog za sprejetje predhodne odločbe, ki ga je vložilo Rechtbank van eerste aanleg Oost-Vlaanderen Afdeling Gent (sodišče prve stopnje Vzhodne Flandrije, oddelek v Gentu, civilni senat, Belgija))

„Predlog za sprejetje predhodne odločbe – Uredba (ES) št. 1907/2006 – Registracija, evalvacija, avtorizacija in omejevanje kemikalij – REACH – Področje uporabe – Izjema za snovi, ki so pod carinskim nadzorom – Obveznost registracije – Uvoznik – Uvoz – Registracijski zavezanec“

I. Uvod

1. S sečnino se številni potrošniki srečujejo v obliki delovne tekočine za dizelska motorna vozila, tako imenovane AdBlue.[2] Njena uporaba zmanjšuje sproščanje dušikovih oksidov. Vendar obstaja še veliko drugih uporab te snovi, na primer v kmetijstvu ali farmacevtski in kozmetični industriji („urea“). Zato se je v Uniji letno proizvede ali vanjo uvozi več kot 10 milijonov ton.

2. Posebna tveganja niso znana.[3] Kljub temu jo morajo uvozniki te snovi ob uvozu registrirati pri Evropski agenciji za kemikalije (ECHA) v skladu z Uredbo REACH[4]. V tem postopku za sprejetje predhodne odločbe je zato treba pojasniti, ali je treba podjetje, ki sečnino naroča v tretji državi, šteti za uvoznika in zanj zato velja ta obveznost ali pa jo lahko prevzamejo osebe, ki niso ta naročnik, s tem ko organizirajo uvoz.

[1] Jezik izvirnika: nemščina.

[2] To ime je zaščiteno z blagovnimi znamkami 003945938, 008526717 in W01042880 združenja nemške avtomobilske industrije.

[3] ECHA, Substance Infocard Urea, https://www.echa.europa.eu/sl/substance-information/-/substanceinfo/100.000.286.

[4] Uredba (ES) št. 1907/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2006 o registraciji, evalvaciji, avtorizaciji in omejevanju kemikalij (REACH) ter o ustanovitvi Evropske agencije za kemikalije in o spremembi Direktive 1999/45/ES ter o razveljavitvi Uredbe Sveta (EGS) št. 793/93 in Uredbe Komisije (ES) št. 1488/94 ter Direktive Sveta 76/769/EGS in direktiv Komisije 91/155/EGS, 93/67/EGS, 93/105/ES in 2000/21/ES (UL 2006, L 396, str. 1); upoštevna je različica Uredbe Komisije (EU) 2019/957 z dne 11. junija 2019 (UL 2019, L 154, str. 37).

II. Pravni okvir

3. Cilj in temeljna načela Uredbe REACH izhajajo iz člena 1:

„(1) Namen te uredbe je zagotoviti visoko raven zaščite zdravja ljudi in okolja, vključno z alternativnimi metodami ocene nevarnosti snovi, kot tudi prosti pretok snovi na notranjem trgu ob pospeševanju konkurenčnosti in inovacij.

(2) […]

(3) Ta uredba temelji na načelu, da morajo proizvajalci, uvozniki in nadaljnji uporabniki zagotoviti, da proizvajajo, dajejo v promet ali uporabljajo takšne snovi, ki nimajo neugodnega učinka na zdravje ljudi ali okolje. Njene določbe temeljijo na načelu previdnosti.“

4. V skladu s členom 2(1)(b) Uredbe REACH se ta ne uporablja za „snovi kot take, v zmesi ali izdelku, ki so pod carinskim nadzorom, če niso bile obdelane ali predelane in če so v začasni hrambi v prosti coni ali prostem skladišču, ker se bodo ponovno izvozile ali ker so v tranzitu“.

5. V uvodni izjavi 10 Uredbe REACH je ta izjema pojasnjena tako:

„Snovi pod carinskim nadzorom, ki so v začasni hrambi v prostih conah ali prostih skladiščih, ker se bodo ponovno izvozile ali ker so v prehodu, se ne uporabljajo v smislu te uredbe in bi jih bilo zato treba izvzeti iz področja njene uporabe. […]“

6. V členu 3, točke od 10 do 13, Uredbe REACH so opredeljeni različni pojmi:

„10. Uvoz: pomeni fizični vnos na carinsko območje Skupnosti.

11. Uvoznik: pomeni fizično ali pravno osebo s stalnim bivališčem oziroma sedežem v Skupnosti, ki je odgovorna za uvoz.

12. Dajanje v promet: pomeni dobavo ali prepustitev tretjemu za plačilo ali neodplačno. Uvoz se šteje za dajanje v promet.

13. Nadaljnji uporabnik: pomeni fizično ali pravno osebo s stalnim bivališčem oziroma sedežem v Skupnosti, ki ni proizvajalec ali uvoznik in uporablja snov kot tako ali v zmesi pri svoji industrijski ali poklicni dejavnosti. Distributer ali potrošnik ni nadaljnji uporabnik. Ponovni uvoznik, izvzet v skladu s členom 2(7)(c), se šteje za nadaljnjega uporabnika.“

7. Člen 5 Uredbe REACH ureja posledice neopravljene registracije:

„Ob upoštevanju členov 6, 7, 21 in 23 se snovi kot take, v zmeseh ali v izdelkih v Skupnosti ne smejo proizvajati ali dati v promet, če niso bile registrirane v skladu z ustreznimi določbami tega naslova, če se to zahteva.“

8. Člen 6(1) Uredbe REACH določa obveznost registracije:

„Razen če ta uredba določa drugače, vsak proizvajalec ali uvoznik snovi kot take ali v enem ali več zmeseh v količini, ki znaša eno tono ali več na leto, Agenciji predloži registracijo.“

9. Namen te obveznosti registracije je razviden iz uvodnih izjav 16, 17 in 19 Uredbe REACH:

„(16) Ta uredba določa posebne dolžnosti in obveznosti proizvajalcev, uvoznikov in nadaljnjih uporabnikov snovi kot takih, snovi v zmeseh ali snovi v izdelkih. Uredba temelji na načelu, da bi morala industrija proizvajati, uvažati, uporabljati snovi ali jih dajati na trg z vso potrebno odgovornostjo in skrbnostjo, ki zagotavlja, da pod razumno predvidljivimi pogoji uporabe nimajo negativnega učinka na zdravje ljudi ali okolje.

(17) Za ugotavljanje nevarnih lastnosti bi bilo treba zbrati vse dostopne in ustrezne informacije o snoveh kot takih, v zmeseh in v izdelkih; za preprečevanje škodljivih učinkov na zdravje ljudi in okolje pa bi se morala po dobavni verigi v razumni meri dosledno prenašati priporočila o ukrepih za obvladovanje tveganja. […]

[…]

(19) Zato bi morale določbe o registraciji od proizvajalcev in uvoznikov zahtevati, da pridobijo podatke o snoveh, ki jih proizvajajo ali uvažajo, in te podatke uporabijo za oceno tveganja, povezanega s to snovjo, ter da pripravijo in priporočijo ustrezne ukrepe za obvladovanje tveganja. Z namenom zagotoviti, da se obveznosti dejansko izpolnjujejo, in iz razlogov preglednosti bi morala registracija zahtevati, da predložijo dokumentacijo z vsemi takšnimi informacijami Agenciji. Za registrirane snovi bi bilo treba dovoliti promet na notranjem trgu.“

10. Člen 7 Uredbe REACH ureja registracijo in prijavo snovi v izdelkih, člen 8 pa določa imenovanje edinih zastopnikov s strani proizvajalcev, ki nimajo sedeža v Uniji. Če je bil tak zastopnik imenovan, se uvozniki izdelkov proizvajalca štejejo za nadaljnje uporabnike, ki so zavezani opraviti registracijo.

III. Dejansko stanje in predlog za sprejetje predhodne odločbe

11. Iz predloga za sprejetje predhodne odločbe in dodatnih informacij, ki jih je predložitveno sodišče predložilo na zahtevo Sodišča, izhaja naslednje dejansko stanje.

12. Družba Transvostok Group Limited (domnevno s sedežem na Cipru) je 3. julija 2019 v pristanišču Kavkaz na črnomorski obali Rusije na ladjo MV „HC SVEA KIM“ za račun družb Dreymoor Fertilizers Overseas PTE LTD (s sedežem v Singapurju) in Belor-Eurofert GmbH (s sedežem v Bambergu, Nemčija) natovorila skupno 7873,167 tone sečnine. Sečnino je prvotno proizvedlo podjetje iz kraja Mary v Turkmenistanu.

13. Družba NV Triferto Belgium (s sedežem v Gentu, Belgija) (v nadaljevanju: Triferto) je 7. julija 2019 pri družbi Dreymoor naročila skupno 4000 ton sečnine CFR Gent (Incoterms 2010). Incoterms pomeni „International Commercial Terms“ (mednarodne trgovinske klavzule). Ena od teh klavzul je CFR, ki pomeni „cost and freight“ (stroški in prevoznina). To pomeni, da prodajalec nosi stroške prevoza, ne pa tudi tveganja izgube blaga med prevozom. V skladu s tem sporazumom je kraj dobave v Gentu.

14. Družba Belor je 9. avgusta 2019 na zahtevo družbe Dreymoor v Evropsko unijo uvozila tovor sečnine v carinsko skladišče v Gentu. Družba Belor je tam najela druga podjetja za opravljanje različnih nalog, povezanih z iztovarjanjem in skladiščenjem tovora. Družba Belor je pred tem pri ECHA registrirala sečnino kot uvoznik v smislu člena 6(1) Uredbe REACH. Vložila je tudi carinsko deklaracijo za to snov.

15. Družba Triferto je po prvem nakupu in vpoklicu 21. avgusta 2019 na podlagi klavzule CIF Gent (Incoterms 2010) kupila in vpoklicala še 700 ton, 26. avgusta 2019 pa še 1176,173 tone iz te pošiljke. CIF je kratica za „cost, insurance and freight“ (stroški, zavarovanje in prevoznina) in pomeni, da prodajalec ne krije le stroškov prevoza, temveč blago tudi zavaruje.

16. Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de voedselketen en Leefmilieu (zvezna javna služba za javno zdravje, varnost prehranske verige in okolje, v nadaljevanju: FOD Volksgezondheid) je med inšpekcijskim pregledom 11. februarja 2020 ugotovila, da je družba Triferto leta 2019 navedene količine sečnine kupila od družbe Dreymoor.

17. Med družbama Dreymoor in Belor obstaja pogodba, v kateri slednja potrjuje, da je „v skladu s smernicami REACH“ odgovorna za fizični uvoz sečnine v 46-odstotni raztopini z ladjo MV „HC SVEA KIM“ v Evropsko unijo.

18. Vendar pa FOD Volksgezondheid meni, da za uvoznika v smislu člena 6 v povezavi s členom 3 Uredbe REACH ne bi smeli šteti družbe Belor, temveč družbo Triferto. Zato naj bi ta morala registrirati sečnino, česar pa ni storila. FOD Volksgezondheid je zato družbi Triferto naložila globo v višini 32.856 EUR.

19. FOD Volksgezondheid in družba Triferto sta Rechtbank van eerste aanleg Oost-Vlaanderen Afdeling Gent (sodišče prve stopnje Vzhodne Flandrije, oddelek v Gentu, civilni senat, Belgija) skupaj pozvali, naj preveri zakonitost globe.

20. Rechtbank (sodišče) zato Sodišču v predhodno odločanje predlaga ti vprašanji:

(1) Ali je treba člen 6(1) ter člen 3, točki 10 in 11, Uredbe REACH razlagati tako, da je registracijo dolžna opraviti oseba, ki naroči/kupi snov od proizvajalca s sedežem zunaj Unije, čeprav vse postopke za fizični vnos snovi na carinsko območje Unije dejansko opravi tretja oseba, ki tudi izrecno potrdi, da je za to odgovorna?

Ali je za odgovor na navedeno vprašanje pomembno, ali je naročena/kupljena količina le del (vendar več kot ena tona) večjega tovora iste snovi istega proizvajalca s sedežem zunaj Unije, ki ga bo navedena tretja oseba vnesla na carinsko območje Unije, da bo tam dano v carinsko skladišče?

(2) Ali je treba člen 2(1)(b) Uredbe REACH razlagati tako, da se tudi za snov, ki je dana v carinsko skladišče (vnos v postopek J – oznaka 71 00 v polju 37 enotne upravne listine), ne uporabi Uredba REACH, dokler se v poznejši fazi ne odstrani in se da v drug carinski postopek (npr. sprosti v prosti promet)?

Če je odgovor pritrdilen, ali je treba člen 6(1) ter člen 3, točki 10 in 11, Uredbe REACH razumeti tako, da je v teh okoliščinah registracijo dolžna opraviti oseba, ki je snov kupila neposredno zunaj Unije in to snov vpokliče (ne da bi jo predhodno fizično vnesla na carinsko območje Unije), tudi če je snov že registriralo tretje podjetje, ki jo je predhodno fizično vneslo na carinsko območje Unije?

21. Družba Triferto, Kraljevina Belgija in Evropska komisija so predložile pisna stališča in se udeležile obravnave z dne 12. oktobra 2023.

IV. Pravna presoja

22. S prvim vprašanjem in drugim delom drugega vprašanja želi Rechtbank (sodišče) ugotoviti, kdo se v smislu člena 6(1) in člena 3, točka 10, Uredbe REACH šteje za uvoznika količine snovi, ki jo mora registrirati pri agenciji ECHA. Za razjasnitev tega vprašanja je treba najprej preučiti prvi del drugega vprašanja, s katerim se želi ugotoviti, kdaj je bila sporna količina snovi uvožena v Unijo.

A. Čas uvoza

23. S prvim delom drugega vprašanja želi predložitveno sodišče izvedeti, ali snovi, ki so dane v carinsko skladišče (vnos v postopek J – oznaka 71 00 v polju 37 enotne upravne listine), ne spadajo na področje uporabe Uredbe REACH, dokler se v poznejši fazi ne odstranijo in se dajo v drug carinski postopek (npr. sprostijo v prosti promet).

24. Morda se zdi presenetljivo, da se to vprašanje nanaša na carinske postopke, vendar to temelji na členu 2(1)(b) Uredbe REACH, ki izključuje uporabo te uredbe za snovi, za katere veljajo nekateri carinski postopki.

25. Če bi v obravnavanem primeru veljala ta izjema, bi bila sečnina najprej sicer fizično vnesena na carinsko območje Unije, vendar še ne bi bila uvožena v smislu člena 3, točka 10, Uredbe REACH, dokler bi bila uporaba te uredbe in s tem tudi te opredelitve izključena s členom 2(1)(b).

26. V praksi je torej namen tega vprašanja pojasniti, ali je bila sporna količina snovi uvožena šele, ko je bila izročena družbi Triferto, ali pa že takrat, ko jo je družba Belor prvič vnesla na carinsko območje Unije in jo shranila v carinskem skladišču.

27. Člen 2(1)(b) Uredbe REACH določa, da se ta uredba ne uporablja za snovi, „ki so pod carinskim nadzorom, če niso bile obdelane ali predelane in če so v začasni hrambi v prosti coni ali prostem skladišču, ker se bodo ponovno izvozile ali ker so v tranzitu“.

28. Ta izjema od Uredbe REACH zajema snovi, ki so pod carinskim nadzorom. To je treba domnevati v postopku v glavni stvari, saj je bila sečnina glede na vprašanje za predhodno odločanje z vnosom v postopek J – oznaka 71 00 v polju 37 enotne upravne listine dana v carinsko skladišče.

29. Vendar se izjema uporablja le, če je poleg tega, prvič, izpolnjen negativni pogoj, da zadevna snov ni niti obdelana niti predelana, in drugič, če zanjo velja eden od treh posebnih carinskih postopkov.

30. Predlog za sprejetje predhodne odločbe ne vsebuje nobenega elementa, ki bi dokazoval obdelavo ali predelavo, preden je bila sečnina izročena družbi Triferto. Domnevati je torej treba, da je bil negativni pogoj v postopku v glavni stvari izpolnjen.

31. V nasprotju s stališčem Belgije pa ni bil izpolnjen drugi pogoj, in sicer uporaba enega od treh posebnih carinskih postopkov.

32. Glede na vprašanje za predhodno odločanje je bila sečnina z vnosom v postopek J – oznaka 71 00 v polju 37 enotne upravne listine dana v carinsko skladišče. To je izraženo tudi v oznaki 71 00 v polju 37 enotne upravne listine. Pomeni namreč, da je bilo blago dano v postopek carinskega skladiščenja (71) in pred tem ni bil uveden noben carinski postopek (00). [5]

33. Skladiščenje v carinskem skladišču ureja oddelek 2 poglavja 3 naslova VII carinskega zakonika [6] (členi od 240 do 242). Pri tem gre za poseben carinski postopek. Vendar pa to ni eden od treh posebnih carinskih postopkov, navedenih v členu 2(1)(b) Uredbe REACH.

34. Začasna hramba blaga iz člena 5, točki 11 in 17, ter členov od 144 do 152 carinskega zakonika je prvi posebni carinski postopek, naveden v členu 2(1)(b) Uredbe REACH. Pri tem gre za alternativno možnost dajanju v carinski postopek, torej tudi skladiščenju v carinskem skladišču.

35. Drugi carinski postopek, naveden v členu 2(1)(b) Uredbe REACH, je skladiščenje v prosti coni za ponovni izvoz. Čeprav je to zelo podobno skladiščenju v carinskem skladišču, ga ureja drug oddelek poglavja 3 naslova VII carinskega zakonika, in sicer oddelek 3 (členi od 243 do 249, glej tudi člen 5, točka 14, vendar ne člen 270). Obe obliki skladiščenja sta posebna carinska postopka. Zato se medsebojno izključujeta.

36. Za skladiščenje v prostem skladišču, omenjeno tudi v členu 2(1)(b) in uvodni izjavi 10 Uredbe REACH, so v starem carinskem zakoniku [7], ki je veljal ob sprejetju Uredbe REACH, še vedno veljala enaka pravila kot za skladiščenje v prosti coni, vendar prosto skladišče ni več določeno. Zlasti prostega skladišča ni mogoče enačiti s carinskim skladiščem, ki je bilo prav tako določeno že v starem carinskem zakoniku in za katerega so veljala drugačna pravila kot za prosto skladišče.

37. V nemški različici člena 2(1)(b) Uredbe REACH je tretji posebni carinski postopek imenovan „Transitverkehr“ (tranzitni promet). Vendar tega pojma ni v carinskem zakoniku. Nasprotno pa se v angleški in francoski različici člena 2(1)(b) Uredbe REACH uporablja pojem „transit“ (tranzit), ki je v ustreznih jezikovnih različicah carinskega zakonika določen. V nemški različici carinskega zakonika je ta pojem označen kot „Versand“ (tranzit). Uporaba pojma „Transitverkehr“ (tranzitni promet) v nemški različici zato po mojem mnenju izhaja iz napake v prevodu.

38. Tranzit kot alternativna možnost skladiščenju vključuje druge posebne carinske postopke, ki so urejeni v poglavju 2 naslova VII carinskega zakonika in zato izključujejo tudi skladiščenje v carinskem skladišču.

39. Če povzamemo, snovi, shranjene v carinskem skladišču, ne spadajo na področje uporabe člena 2(1)(b) Uredbe REACH, ker zanje ne velja nobeden od posebnih carinskih postopkov, navedenih v tem členu. Uredba se torej uporablja za take snovi. Zato so v smislu opredelitve iz člena 3, točka 10, uvožene že ob njihovem fizičnem vnosu na carinsko območje Unije in jih je treba pri agenciji ECHA registrirati že pred tem.

[5] Glej Delegirano uredbo Komisije (EU) 2016/341 z dne 17. decembra 2015 o dopolnitvi Uredbe (EU) št. 952/2013 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi s prehodnimi določbami za nekatere določbe carinskega zakonika Unije, kadar zadevni elektronski sistemi še ne delujejo, in o spremembi Delegirane uredbe (EU) 2015/2446 (UL 2016, L 69, str. 1), zlasti Dodatek D1.

[6] Uredba (EU) št. 952/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. oktobra 2013 o carinskem zakoniku Unije (UL 2013, L 269, str. 1), kakor je bila spremenjena z Uredbo (EU) 2019/632 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. aprila 2019 (UL 2019, L 111, str. 54).

[7] Členi od 166 do 181 Uredbe Sveta (EGS) št. 2913/92 z dne 12. oktobra 1992 o carinskem zakoniku Skupnosti (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 2, zvezek 4, str. 307), kakor je bila spremenjena z Uredbo Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 648/2005 z dne 13. aprila 2005 (UL 2005, L 117, str. 13).

40. Ta ugotovitev je v skladu s ciljem izjeme iz člena 2(1)(b) Uredbe REACH. Cilj Uredbe REACH namreč ni urejanje izvoza snovi, temveč le zagotavljanje prostega pretoka blaga in visoke ravni zaščite na notranjem trgu.[8] V tem okviru bi morali proizvajalci, uvozniki in nadaljnji uporabniki v skladu z uvodno izjavo 16 proizvajati, uvažati, uporabljati snovi ali jih dajati na trg z vso potrebno odgovornostjo in skrbnostjo, ki zagotavlja, da pod razumno predvidljivimi pogoji uporabe nimajo negativnega učinka na zdravje ljudi ali okolje.

41. Zato je namen člena 2(1)(b) Uredbe REACH izvzeti blago iz zahtev Uredbe REACH, kadar je treba – tako kot pri treh navedenih carinskih postopkih – šteti, da so le začasno v Uniji brez nadaljnje obdelave ali predelave. Kot je navedeno v uvodni izjavi 10, se take snovi ne uporabljajo v smislu Uredbe REACH. V tem primeru je malo verjetno, da bi se tveganja, povezana z zadevnimi snovmi, uresničila v Uniji. Vendar za zelo nevarne snovi lahko veljajo posebni predpisi.[9]

42. Če pa se snov obdeluje ali predeluje v Uniji, je treba uporabiti Uredbo REACH, da se zagotovi želena raven zaščite v Uniji. V tem primeru je namreč treba sprejeti potrebne ukrepe za zagotovitev, da se tveganja, povezana s snovjo, ne uresničijo med obdelavo ali predelavo. Nasprotno to, ali za snov ali izdelke, izdelane iz nje, veljajo carinski postopki, namenjeni poznejšemu izvozu, ni pomembno za obvladovanje tega tveganja.

43. Na prvi del drugega vprašanja je torej treba odgovoriti, da se izjema iz člena 2(1)(b) Uredbe REACH uporablja le, če za zadevne snovi velja eden od posebnih carinskih postopkov, navedenih v tem členu, in sicer začasna hramba (člen 5, točki 11 in 17, ter členi od 144 do 152 carinskega zakonika), skladiščenje v prosti coni za ponovni izvoz (člen 5, točka 14, in členi od 243 do 249, ne pa tudi člen 270 carinskega zakonika) ali tranzit (členi od 226 do 236 carinskega zakonika), in v njih niso niti obdelani niti predelani.

B. Določitev uvoznika

44. Zdaj je treba preučiti, ali je treba osebo, ki naroči ali kupi določeno količino snovi od proizvajalca s sedežem zunaj Evropske unije, šteti za njenega uvoznika v smislu člena 6(1) in člena 3, točka 10, Uredbe REACH, ki mora to snov registrirati pri agenciji ECHA.

45. Uvoz snovi se v skladu s členom 3, točka 12, Uredbe REACH šteje za dajanje v promet. Ker se v skladu s členom 5 snov lahko da v promet le, če je bila registrirana, se zato lahko uvozi šele po registraciji. Člen 21(1) celo določa, da je uvoz dovoljen le, če agencija ECHA v treh tednih po registraciji ne ugovarja registraciji zaradi pomanjkljivosti v registracijski dokumentaciji.

46. Kdo pa je zavezan opraviti registracijo? V skladu s členom 6(1) Uredbe REACH uvoznik, ki uvaža snov v količini najmanj ene tone na leto, agenciji ECHA predloži registracijo. V členu 3, točka 11, je uvoznik opredeljen kot fizična ali pravna oseba s sedežem v Uniji, ki je odgovorna za uvoz. Uvoz pa v skladu s členom 3, točka 10, pomeni fizični vnos na carinsko območje Unije.

47. Pri uvozu snovi je torej obveznost registracije odvisna od tega, kdo je *odgovoren* za fizični vnos na carinsko območje Unije.

[8] Glej sodbo z dne 27. aprila 2017, Pinckernelle (C-535/15, EU:C:2017:315, zlasti točka 43).

[9] Glej na primer Uredbo (EU) št. 649/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. julija 2012 o izvozu in uvozu nevarnih kemikalij (UL 2012, L 201, str. 60).

48. V skladu s splošnim pomenom besede si je mogoče predstavljati več odgovornih oseb. Če se izjema iz člena 2(1)(b) Uredbe REACH ne uporablja, sta za fizični vnos neposredno odgovorna posadka ladje MV „HC SVEA KIM“, zlasti kapitan, in prevozno podjetje. Vendar je iz predloga za sprejetje predhodne odločbe razvidno, da je snov v Evropsko unijo uvozila družba Belor, torej da je ta verjetno pooblastila prevoznika in ga nadzirala. Torej je lahko za uvoz odgovorna tudi ta družba. Vendar pa družba Belor deluje v imenu družbe Dreymoor, ki bi zato lahko bila odgovorna. Ker to delovanje po pooblastilu vsaj delno temelji na dejstvu, da je družba Triferto že kupila in naročila velik del pošiljke, bi lahko bila prav tako odgovorna.

49. Vendar namen člena 3, točka 11, in člena 6 Uredbe REACH – za razliko od na primer kazenskega prava – ni identifikacija vseh odgovornih oseb in njihovo sankcioniranje glede na njihovo udeležbo pri kršitvi. V skladu z uvodno izjavo 17 je namreč treba zagotoviti, da se zberejo vse dostopne in ustrezne informacije o snoveh, ki prispevajo k opredelitvi nevarnih lastnosti. Da bi se breme zagotavljanja teh informacij ustrezno porazdelilo med uporabnike snovi, je treba registrirati vsako količino snovi, ki se proizvede v Uniji ali uvozi vanjo. Zato je nujno, vendar tudi dovolj, da zadevno količino snovi registrira ena sama oseba.

50. Vendar ima Uredba REACH in zlasti člen 3, točka 11, omejeno uporabnost za opredelitev te osebe, saj je pojem „odgovoren“, kot je naveden v točki 48 zgoraj, zelo širok. Res je, da je krog odgovornih oseb omejen z dejstvom, da so kot uvozniki upoštevne le osebe s sedežem v Uniji, kar izključuje zlasti družbo Dreymoor ter morda tudi kapitana in posadko ladje. Vendar v obravnavanem primeru kot morebitni odgovorni osebi ostajata vsaj družbi Triferto in Belor.

51. Agencija ECHA v svojih smernicah o obveznosti registracije predlaga, da se o tem, kdo je uvoznik, odloči na podlagi okoliščin posameznega primera. Na tej podlagi je z zgledom določeno, kdo bi moral biti odgovoren v določenih primerih. V številnih primerih naj bi bilo treba za uvoznika šteti končnega prejemnika blaga, to je osebo, ki je naročila in kupila uvoženo snov, čeprav se lahko v določenih okoliščinah za uvoznika šteje tudi oseba, ki organizira uvoz.[10] Komisija in Belgija se v svojih trditvah sklicujeta na te navedbe.

52. Vendar agencija ECHA ni pooblaščena za konkretizacijo člena 3, točka 11, Uredbe REACH z zavezujočo razlago, kar izrecno poudarja tudi v svojih smernicah.[11] Zato te smernice niso zavezujoče, lahko pa zagotovijo koristne elemente za razlago nedoločenega pravnega pojma, kot je oseba, *odgovorna* za uvoz. Tako se zdi prepričljivo, da bi moral glavno odgovornost pogosto nositi končni prejemnik pošiljke, ker ima interes, da pošiljka vstopi v Unijo. Brez njegove pobude snov običajno ne bi bila uvožena. Čeprav ima prodajalec običajno tudi tak interes, v skladu s členom 3, točka 11, Uredbe REACH ni upošteven kot odgovorna oseba, če – kot v obravnavanem primeru – nima sedeža v Uniji.

53. Vendar interes kupca pri uvozu ne preprečuje, da bi druga oseba – v obravnavanem primeru družba Belor – *prevzela* odgovornost namesto prejemnika blaga ter s tem postala uvoznik v smislu člena 3, točka 11, Uredbe REACH in vstopila v obveznost registracije.

54. Zgolj izjava ali tudi pogodba praviloma za to ne moreta zadostovati, saj bi sicer obstajala nevarnost izogibanja obveznostim, ki jih ima uvoznik v skladu z Uredbo REACH. Zlasti je treba preprečiti, da bi dejanski uvoznik snovi svojo uvoženo količino razdelil med različne „navidezne uvoznike“, od katerih vsak ostaja pod pragom za obveznost registracije ali pragom za obsežnejše

[10] Evropska agencija za kemikalije, Smernice za registracijo, avgust 2021, različica 4.0, str. 21.

[11] Iste pripombe, str. 2. Glej sodbo z dne 13. julija 2023, Komisija/CK Telecoms UK Investments (C-376/20 P, EU:C:2023:561, točka 123).

informacije. To pa zato, ker so v skladu s členom 6(1) le uvozniki, ki uvozijo več kot eno tono na leto, zavezani opraviti registracijo in ker se v skladu s členom 12 obveznost registracije poveča za večje letne količine na uvoznika (10, 100 ali 1000 ton).

55. Poleg tega registracija ni zgolj formalnost, temveč zahteva precejšna prizadevanja. Tako mora registracijski zavezanec v skladu s členom 10 in različnimi prilogami k Uredbi REACH predložiti celovito dokumentacijo o snovi in poročilo o kemijski varnosti. Poleg tega zanj po registraciji v skladu s členom 22 veljajo nadaljnje obveznosti obveščanja.

56. Učinkovito prevzemanje odgovornosti in obveznosti registracije zato predpostavlja vsaj legitimno pričakovanje udeležencev uvoza, da ima oseba, ki prevzema odgovornost, potrebno znanje in sredstva za izpolnitev navedenih obveznosti. Ti udeleženci, zlasti naročnik snovi, temu ne smejo slepo zaupati, temveč morajo biti pri izbiri skrbni in pred uvozom imeti vsaj dokaz, da je registracijski zavezanec dejansko registriral količino snovi pri agenciji ECHA.

57. Če pa je oseba, ki je prevzela odgovornost za uvoz – kot v obravnavanem primeru – dejansko izpolnila obveznosti uvoznika, kar pomeni zlasti, da je pošiljko registrirala pri agenciji ECHA in poleg tega v veliki meri organizirala fizični vnos pošiljke v Unijo, in če ni znakov izogibanja ali kršitve obveznosti iz Uredbe REACH, se zdi smiselno sprejeti prevzem odgovornosti. Vendar v nasprotju s stališčem Belgije ni odločilno, ali ta prevzem temelji na pogodbi s kupcem blaga ali na drugih okoliščinah – v tem primeru na sporazumu med družbama Dreymoor in Belor.

58. Člen 8 Uredbe REACH celo izrecno določa možnost sporazuma z udeležencem, ki nima sedeža v Uniji, za poseben primer, in sicer kadar proizvajalec snovi s sedežem zunaj Unije z medsebojnim dogovorom imenuje osebo s sedežem v Uniji, ki kot edini zastopnik izpolnjuje obveznosti za uvoznike. Uvozniki naj bi bili tako izvzeti iz obveznosti registracije, saj se v tem primeru štejejo za nadaljnje uporabnike.

59. Kot je na obravnavi navedla tudi Komisija, ta pravila o edinem zastopniku ne nasprotujejo temu, da se obveznost registracije prevzame v drugih primerih. Uredba sicer res ne vsebuje določbe, primerljive s členom 8 Uredbe REACH, o tem, da se lahko udeleženci, ki sodelujejo pri uvozu, dogovorijo o tem, kdo izpolni obveznost registracije. Ker pa v Uredbi ni jasno določeno, kateri osebi je ta obveznost naložena, hkrati pa predvideva enkratno registracijo uvoženih količin snovi, je treba omogočiti dogovor o tem, kdo prevzame to obveznost.

60. Ta razlaga člena 3, točka 11, in člena 6 Uredbe REACH ima poleg tega to prednost, da zajema tudi primer, ko trgovsko podjetje s sedežem zunaj Unije, kot je družba Dreymoor, uvozi v Unijo količino snovi, ki jo je proizvedel drug proizvajalec, ne da bi že imelo kupce v Uniji. V tem primeru namreč nihče ne bi mogel registrirati pošiljke, zaradi česar bi bil uvoz pravno nedopusten. Tako trgovsko podjetje ne bi bilo proizvajalec snovi in zato ne bi moglo imenovati edinega zastopnika v skladu s členom 8. Prav tako ne bi moglo samo registrirati pošiljke, če nima sedeža v Uniji. In če kupci še niso znani, tudi ti ne morejo nositi odgovornosti za uvoz. Da bi se tak uvoz omogočil, mora zato udeleženec s sedežem v Uniji imeti možnost, da prevzame odgovornost za uvoz.

61. V postopku v glavni stvari bi bila taka rešitev potrebna vsaj za količine, ki jih je družba Triferto kupila šele po uvozu, morda tudi za del tovora, in sicer 2000 ton, o katerem Sodišče ni bilo obveščeno, kje se nahaja. V skladu z odgovorom na prvi del drugega vprašanja so bile namreč vsaj količine, ki so bile pozneje prodane družbi Triferto, uvožene že, preden je bil kupec znan.

62. Na prvo vprašanje in drugi del drugega vprašanja je torej treba odgovoriti, da kupec več kot ene tone snovi, uvožene v Unijo, v skladu s členom 3, točki 10 in 11, ter členom 6 Uredbe REACH ni zavezan sam registrirati te snovi, če je druga oseba s sedežem v Uniji prevzela odgovornost za uvoz snovi in opravila registracijo ter če ni indicev o izogibanju obveznostim v zvezi z registracijo te snovi.

V. Predlog

63. Sodišču zato predlagam, naj na vprašanji za predhodno odločanje odgovori:

(1) Izjema iz člena 2(1)(b) Uredbe (ES) št. 1907/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2006 o registraciji, evalvaciji, avtorizaciji in omejevanju kemikalij se uporablja le, če za zadevne snovi velja eden od posebnih carinskih postopkov, navedenih v tem členu, in sicer začasna hramba (člen 5, točki 11 in 17, ter členi od 144 do 152 Uredbe (EU) št. 952/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. oktobra 2013 o carinskem zakoniku Unije), skladiščenje v prosti coni za ponovni izvoz (člen 5, točka 14, in členi od 243 do 249, ne pa tudi člen 270 carinskega zakonika) ali tranzit (členi od 226 do 236 carinskega zakonika), in v njih niso niti obdelani niti predelani.

(2) Kupec več kot ene tone snovi, uvožene v Unijo, v skladu s členom 3, točki 10 in 11, ter členom 6 Uredbe št. 1907/2006 ni zavezan sam registrirati te snovi, če je druga oseba s sedežem v Uniji prevzela odgovornost za uvoz snovi in opravila registracijo ter če ni indicev o izogibanju obveznostim v zvezi z registracijo te snovi.